Орган Руського Народного Союза в Америці

Свобода

В лучности сила!

SVOBODA

РІК XX. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. ЧЕТВЕР, 11-ГО ЦЬВІТНЯ 1912. ЧИСЛО 15. VOL. XX. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, APRIL 11, 1912. No. 15.

ВІД ГОЛОВ. УРЯДУ Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ.

Розмет за місяць цьвітень 1912 р

Розхід за місяць цьвітень єсть:

За померших членів або їх жени і за випадки каліцтва.

1.	Ваґнер Йосиф	900.00
114.	Пепин Михайло	1000.00
192.	Федор Юрій	1000.00
46.	Кічура Матвій	1000.00
197.	Лазар Василь	1000.00
33.	Федько Тео. чл. і муж чл.	1100.00
271.	Бабій Филимон	1000.00
53.	Сас Іван	1000.00
304.	Гостовичак Павло	1000.00
17.	Худий Марія, ж. Івана	400.00
193.	Ґалянт Роз. ж. Йосифа	400.00
17.	Левандовський А. м. Марії	400.00
152.	Ботчер Анна ж. Генрика	400.00
29.	Турняк Марія ж. Івана	400.00
13.	Яхвак Анна ж. Теод.	400.00
27.	Доліньска Пар. ж. Йосифа	400.00
1.	Стариньщак Василь	100.00
2.	Заверач Гаврило	100.00
41.	Крукерик Антін	100.00
97.	Ревак Клементій	100.00
	Разом виплачено запомог	$12.200.00
	Платня гол. урядників за місяць цьвітень . .	270.00
	Адміністр. Союза за місяць цьвітень	412.85
	За грамоти Р. Н. Союза .	440.00
	III-та часть за Календар Р. Н. Союза	800.00
	Весь розхід виносить	$14.122.85

Розмет платить 12.327 членів на ціле посмертне (кождий по 1.07 дол.) і 1854 членів на пів посмертного (кождий по 54 центів).

Крім того кождий член платить за орґан „Союза“ по 10 центів, на Резервовий Фонд по 5 центів, на Народний Фонд по 1 центі, на Фонд Бідних по 1 центі, на Фонд Еміґраційний по 1 центі.

Член на ціле посмертне платить 1.25 дол., а на половину посмертного 72 центів.

Д. Капітула, предсідатель.
А. Шаршонь, гол. касієр.
С. Ядловський, гол. секр.

ЗАВІДОМЛЕНЄ.

На будуче просить ся всїх П. П. Відділових урядників, присилати „білї“ на всї похоронні кошти, за котрі Від. ручить та які жадає, щоби Р. Н. Союз йому виплатив. Котрий Відділ, або його уряд не зробить сего, Р. Н. Союз не виплатить йому похоронних коштїв. Так само просить ся подавати точні адреси спадкоємцїв на посмертних актах.

Д. КАПІТУЛА, предс.

Новинки.

¶ Осторога. Ґенеральний аґент австрійсько-угорського консуляту в Willkes-Barre, Pa. просить нас оповістити, що заряд міста San Francisco, Cal. опублїкував дня 4. марця с. р. відозву (копію сеї відозви прислано до нашої редакції), в якій перестерігаєть ся всїх людий пошукуючих за роботою, що в Сан Францїско о якунебудь роботу дуже трудно і тому нїхто нехай туди не їде, бо шкода його заходів і видатків. Непорозуміне пішло звідти, що несовістні людці пустили поголоску, немовби то в Сан Францїско, з нагоди наближаючої ся вистави, є великий попит за всякого рода робітниками. Легковірні люди дали ся здовити на сї ложні запевненя і наїхали гурмою до згаданого міста. Місто не має для тих людий нїякого занятя і тому було спонукане розіслати по всїм усюдам згадану відозву. Люди, що не звернуть уваги на сю осторогу і поїдуть самовільно до Сан Францїско, зашкодять не тільки самим собі, але і тим місцевим робітникам, котрі находять ся вже довший час без нїякого занятя, а мають до виживленя численні родини

¶ Престолонаслїдник і Українцї. До часописи „Дїло“ телеґрафують під днем 22. марта 1912: Триєст. (Тел. вк.) По вчерашнім спущеню на воду воєнного корабля „Теґетгоф“, в якім брали участь з українських послів Микола Василько і Лев Левицький, запрошено до участи при морськім бою деяких австрійських і угорських делеґатів на адміральський корабель „Франц Фердинанд“, а між ними і делеґата Миколу Василька. На сїм корабли свойого імени був і престолонаслїдник, арх. Франц Фердинанд, котрий особисто провадив команду. Престолонаслїдник розмовляв з кількома делеґатами. З Поляків говорив лише з мінїстром Залєським, а з Нїмців розмовляв з Пахером, Мільвертом і Лянґеґаном, а опісля зі Словінцем, віцепрезидентом Поґачнїком. Загальну увагу звернула довша і ласкава розмова престолонаслїдника з дел. М. Васильком, котрому при прощаню стиснув руку. Архикнязь виказав незвичайно добре обзнакомленє з відносинами Українцїв в Галичинї і Буковинї. Він кількома наворотами підчеркнув непохитну вірність Русинів цїсареви та висловлював своє спеціяльне вдоволенє для становища буковинських Русинів і для Василька, а також запевнив, що він присьвячує відносинам Русинів серіозну і прихильну увагу.

¶ „Висша культура“. Перед роком якісь невислїджені людцї збурили кілька хрестів на шляху між Бонаркою й Жмигородом (Галичина). Зразу дехто думав, що може се зробили Жиди з мести за відобранє шинкарських концесій. Звістка про сей факт дістала ся до американських Лемків, а американська православна преса, підхопивши її, розписала ся, що то зробили Укаїнцї, бо вони не вірять в Бога. Вже здавало ся, що злочинцї остануть невислїджені, та вкінци удало ся судовому слїдству відкрити їх в особах кількох учителїв-Поляків з поблизьких мазурських сїл і одного місточка.

¶ Обікражі ченстоховської Ікони Матери Божої мав допустити ся монастирський слуга Станислав Залоґ, що помагав Мацохови укрити убитє Вацлава Мацоха. Залоґ втік до Америки і тими днями мав від нього прийти лист з Чікаґо до пьотрківського окружного суду. В листї Залоґ заявляє, що підозрінє на Мацоха, що се він обікрав ікону, є безпідставне. Дорогоцїнности з ікони забрав він сам разом з иншими спільниками. Лист закінчив Залоґ доброю порадою, щоби полїція його не глядала, бо він всліє добре сховати ся.

¶ Позір перед ошусткою. Перестерігає ся всїх ґаздів і ґаздинь читачів „Свободи“ перед ошусткою. Дня 1. цьвітня 1912 о 9 годинї ранком під ч. 28 Patten Str. Stapleton, S. I. коли то всї ґазди і хлопцї були заняті в роботї, а дома лишили ся самі ґаздинї, прийшла якась незнакома жінка в писнім убраню і стала говорити по польськи. Прийшовши до згаданого дому і заставши саму ґаздиню, казала, що змерзла і попросила ґаздиню принести за 15 ц. віски. Тая принесла віску. Незнакома випила сама одну чарку а другу налагодила для ґаздинї. Передше однак попросила ґаздиню принести води. За той час всипала її до віски отруї. Ґаздиня по випитю тільки маленької скількости стала безпритомна. Незнакома тоді витягнула її із за панчохи 94 дол. а відтак пішла в незнанім до сего часу напрямі. По якімсь часї люди дали знати її чоловікови і полїції; полїція призвала амбулянс і жінку забрали до шпиталю, де вона лежить тепер дуже хора. Називає ся Паранька Каролюз. Отже стережіть ся люди перед всїми подібними „панями“ а гроші не носіть коло себе, лиш давайте до безпечного переховку. — Іван Іваніцький.

¶ Страшна родинна траґедія. 30-лїтна жінка купця Павла Дайкснер у Віднп кинулась в приступі божевілля з вікня свого помешканя на 4 поверсї на вуличний брук разом з своїм 2-лїтним синком. Старшому синови, 9-лїтному хлопцеви наказала кинути ся за собою. Нещасливий хлопчина зразу не хотів, але побачивши матїр за вікном, вискочив. Мати і молодший синок померли в дорозї до шпиталю, старший був ще на стільки притомний, що всьо розказав, але незадовго помер. Нещасливий батько є в дорозї і пробуває тепер в Букарештї.

¶ Похоронений льос. Нотар одного з стирійських міст, др. Шметерлїнґ був перед 25 роками хрестним батьком первородного сина селянина Гельмана і дарував йому турецький льос. Перед кількома днями др. Шметерлїнґ переглядаючи лїсту тягнень, завважив, що на дарований ним льос упала виграна в квотї 50 тисяч франків. Урадований тим, дав Гельманови знати про його щастє і просив о надісланє льосу, а він займе ся виплатою виграної. В домі Гельмана по одержаню сеї радісної відомости, почали глядати льосу, що десь запропастив ся. Мимо того, що всї закамарки переглянено як найдокладнїйше, льос не найшов ся. Розпука почала ся вже брати Гельманів, коли врештї Гальманова нагадала собі що льос вона колись давно вложила до книжки до моленя, яку опісля вложено до домовини помершої перед десяти роками бабунї. Тепер Гельман робить в старостві заходи о дозвіл відчиненя гробу помершої, щоби добути похоронений льос.

¶ Найбільший водопад в Европі був доси на ріцї Рюкан, в Норвеґії, бо більшого доси нїхто в Европі не бачив. Та недавно викрито ще більший водопад в горах Піренеях, на француській сторонї. Висота пірeнейського водопаду виносить 930 метрів З такої висоти вода річки впадає до озера Наґвеле. „Піренейське товариство електричної енерґії“ заложило вже під водопадом електричні мотори і перетворює енерґію води в електричність о силї 30.000 парових коний. А кілько такого богатства лежить облогом в наших Карпатах. Цїлу державу можна би осьвітлити електрикою, витвореною під водопадами в наших горах. Та на жаль нема у нас нї відповідних капіталів нї людий, що хотїли би тим заняти ся.

АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ.

КОЗАЦЬКА ПОМСТА.

Оповідане з козацької старовини.

(Дальше).

Остап ходив нераз з козаками у похід на Крим, на панів. Піймив всї хитрощі козацькі, а панів ненавидів від серця. Про своє панське походжене забув зовсім. Йому наче би снило ся, що побував колись на пишньому панському замку серед розкоші. Нераз питав за се Карпа, та ніколи не почув иншої відповіди, як хиба: „колись про се дізнаєш ся, тепер тями собі лише, що ти козак… хиба сего тобі мало?”

А йому о стільки було сього мало, що хотів стати найславнійшим козаком на всю Вкраїну, таким, як був Сагайдачний або Хміль. До козацтва приляг цілою душею. В панах бачив страшних ворогів, яких треба нищити. На Запороже приходили збігці з під панського ярма. Вони розповідали про те, як народ мучить ся, і се ще більше розпалювало його завзяте. Чував він богато і про пана Овруцького, і нераз пригадував Карпови, що і сего діявола пора би на чергу поставити…

— Прийде і на його свій час, говорив Карпо.

Тому то Остап дуже радів, почувши про похід на красноставецький замок.

— Се в мене послїдний поход, говорив Карпо Остапови. Не в одній був біді, а Господь хоронив мене, аби я міг ще з паном Овруцьким порахувати ся. Таке маю прочуте. Та коли сповню мою присягу, то не жаль менї буде вмирати, і так спічну на землї, де й родив ся.

— Хиба-ж ти, тату, звідтам будеш?

— А вже-ж. Тому то в мене з сим собакою не покінчене діло.

— А що він тобі зробив?

— Мого батька й маму звелїв киями на смерть вбити, а мене втопити, та добрий чоловік спрятав мене в пору перед панським гнївом.

— Ну, коли так, то і менї з ним діло… от гаразд складає ть ся.

Не близько було з Січи до Красноставців, — та ще ватага Карпова накладала дороги, виминаючи селища, міста та панські замки, щоби прийти незамітно до Красноставців, заки доберуть ся до лїса, який Карпо знав дуже добре. В сїм лїсї вони запали мов на днї моря. Карпо вишукав якусь неприступну балку і тут ждали слушного часу.

IX.

У той час готовились на красноставецькім замку до великого сьвята.

Пану Овруцькому навкучилось самітне жите серед сеї пустині, а при його богацтві не тяжко було знайти дружину, хоч би з якого роду.

Пан Овруцький оженив ся з дочкою маґната Потоцького в Бучачи і саме тепер мав вернути до свого замку з гарною двацятилїтньою жінкою.

Щоб сей поворот випав славно і врочисто, пан Овруцький заповів величавий бенкет і спросив панів сусїдів.

Він не пожалів нічого, щоб бенкет випав на славу його роду. Хотів показати, що він не менший маґнат, як і його тесть, пан Потоцький.

Вїзджаючи на весїля, приказав службі, щоб усе було гарно як слїд на маґната, щоб не застидав ся перед панами. — Гостий спросив багато.

З усїх усюдів зїздили ся пани зі своїми почотами.

Пора здавала ся спокійна, про козаків в тих сторонах не було чути.

Цїлими днями їхали на замок панські карити і коляски ріжного рода і форми, а за ними цїлі валки возів, коний, служби і псів та збройного почоту двірських козаків, що їх звали Семенами. Кождий показував себе важним через те, що виступав з великою дружиною і табором. У тих часах треба було ночувати в степу або в лїсї, бо дорога трівала нераз і тиждень. Треба було усе возити з собою. То-ж вантажили на великі вози дорогі шатра для панства, шатра полотняні для служби, кухню, посуду, харчі, вина, горілки, мягку постїль. Пани привикли до вигоди і розкошів, тому нічо не могло їм бракувати в дорозї.

Красноставчани дивлячись на ті табори йно хрестили ся та ховали ся, де хто міг. Вони знали, що пан має вернути з молодою жінкою, що на замку буде якийсь бенкет, і знали, що при такім бенкеті не обійдеть ся без напасти. Вони знали, що пани попивши ся вигадають якусь забавку, при якій не обійдеть ся без людських сліз. А що вигадувати буде ще й панська служба?

Ось недавно загадали пани собі на втіху топити в ставі відьом. Ловили по селу молодиць і старих баб, та кидали в воду: котра не втопила ся, то видно, що відьма, бо її чортяка помагає. Таку вбивали.

Наляканий народ дрожав. Жінки плакали, дїти ховали ся по бурянах, мужики йно кулаки затискали, та на ніщо не могли зважити ся, не чуючи в собі сили.

А панів напливало в Красноставці щораз більше і більше. Усїх годї було помістити в замку. Вози позаїздили на економію. Служба або тут помістила ся, або йшла до хлопських хат на постій. Панство значне розмістило ся в замкових покоях. Від того було на замку глїтно, що нікуди голки покласти. Служба ганяла один за другим як в муравельнику. Зносили з возів скринї з убранєм сьвяточним, то що, ходили горі сходами і вниз, потручуючи себе взаїмно.

Замкова служба розмістила гостий після достоїнства, а всїм порядкував маршалок замку, старий та сивий слуга пана Овруцького, також гербовий шляхтич.

Коли гість розтаборив ся, йшов до меншої салї їдальної поживити ся, кождий для себе, бо головний пир був назначений на вечір. Попоївши міг гість робити, що йому завгодно, аж до вечера. Гості розбрили ся по цїлім замку, по огороді і парку, ходили на привітаня одні до других, а відтак мішали ся в гуртки, балакаючи та вижидаючи торжества.

Над вечером приїхав і пан Овруцький з своєю жінкою та його тесть і теща. Приїхали шестїрнею карих коний в позолоченій кареті.

На милю від замку попри дорогу позапалювано смоляні бочки. Почот гарно вбраних дворецьких козаків на здорових конях палив з мушкетів. Відтак розділили ся на двоє. Одна часть їхала передом, друга по заду карети. Як наблизили ся до замку, впстрілили з гармат. Цїлий замок аж горів від смолоскипів. Було ясно як в день. Усї гостї вийшли на привитанє, заки ще карита заїхала перед палац. Вівати, вигукуваня, стріли гарматні.

Як карита станула, прискочив старий маршалок, отворив дверцї карити і поміг висїсти панови. Пан Овруцький висїв бадьорно і поміг своїй молодій жінцї. Тоді маршалок виголосив вітальну промову. За ним виступив капелян замковий, патер єзуїтський, з промовою теж. Він благословив молодят, бажав їм доброго здоровля для речі посполитої і католицтва, якого пан Овруцький показував себе цїле житє ревним борцем.

Пан Овруцький був вдоволений таким принятєм, всьміхнув ся любо до жінки і подав її руку. Пішли горі сходами, вкритими дорогими турецькими килимами.

Поки що пані Овруцька зайшла до своїх покоїв, де служанки кинулись її передягати до вечері.

Вона була на причуд гарна і зовсїм не під пару старому підтоптаному панови. Пан Овруцький, хоч почорнив чуприну і вуса, хоч був червоний на лици, був старий. Але панна зважилась вийти за старого, бездїтнього маґната рахуючи на те, що не довго йому жити. Він вмре, а вона візьме по нїм його богацтва і заживе після вподоби.

Пани бачучи таку пару стали підсьміхати ся та нишком жартувати собі, хоч се не перепиняло їм кричати віватів.

Велика саля була вже до вечері приладжена. Понаставляли великих дубових столів, вкритих тонесенькими обрусами. Столи аж гнули ся від позолоченої та срібної посуди, дорогих чарок і чаш.

За недовгий час маршалок виступив на середину і заповів, що йдуть ясновельможні. Усе стихло ся. Коли вийшов на салю пан Овруцький ведучи під руку жінку, усї крикнули „віват”! а на хорах заграла музика.

Пан Овруцький одягнений в малиновий оксамітний контуш, оперезаний богатим поясом. Одну руку держав на ручцї богатої караблї, другою вів під руку молоду жінку. Вона була вбрана в шовкову сукню. На голові в чорнім буйнім волосю блищав діядем, прикрашений перлами. Від його відбивало ся сьвітло на всї сторони. На білій лебединій шиї нишало ся гарне намисто. Були се великі перли, поцїплювані золотим тонесеньким ланцушком невиданої роботи. Одним словом, обоє надїли того вечера на себе, що в них було найкращого і найдорожшого.

Маршалок протиснув ся наперед і кланяючись заєдно так, що шапкою аж землю замітав, повів панство на їх місце під шовкову золочену кришу. Як вони посїдали, рушили ся прочі гості, сїдаючи після достоїнства.

Зараз потім влетїла служба прожогом з золотими та срібними полумисками і стала розставляти та подавати страви. Мяса печеного, дичини, риб, усього цїлї стирти. Опріч замкової служби за кождим паном стояв його власний слуга. Пан їв сам, відтак набирав після тодїшнього звичаю на тарілку ще і подав свому слузї. А той, чого не зжер, подавав поза себе ще дальше. Пан Овруцький мав славного кухаря. Він повигадував на той день таку невидальщину, що усї аж охали з зачудованя. З того був дуже радий пан Овруцький і підкручував з вдоволенєм вуси, а в души пообіцяв кухареви нагороду за те, що так гарно справив ся.

Коли вже наївшись добре стали пити вина, то тоастам, віватам і балачцї кінця не було.

Величали молоду пару разом, відтак окремо. Славословили його шляхотські чесноти, його працю і труди в приборканю клятого бунтівничого хамства і т. п. Пан Овруцький аж прослезив ся з радости. Відповідаючи на ті славословія, показував себе дуже скромним, та обіцяв аж тепер забрати ся на добре до дїла і всю Вкраїну очистити від своєвольного козацтва, коли йому Бог допоміг заложити нове гнїздо в тім батьківськім замку, до якого не добереть ся жадна сила.

— На тих мурах поломило собі хамство нераз зуби, говорив пан Овруцький, і я числячи на його силу стану тепер не принагідно, як я робив досї, а цїлою силою усмиряти всяке зухвальство козацьке та нищити шизматиків.

— Амінь! сказав патер. Пани скрикнули „віват”! а музика заграла „туш”! Опять на баштах відозвали ся гармати.

Між гостями сидів нестарий ще шляхтич, пан Петро Ярчевський, гербу Наленч. Він прислухував ся нетерпеливо сим розмовам, та коли дослухав ся слів пана Овруцького, таки не втерпів, щоб і собі не відозвати ся. Він попросив присутних о дозвіл, відкашлянув, підкрутив вуса і сказав так:

— А менї здаєть ся, що мосцї панове непристойні і грішні слова говорите. Беретесь нищити шизматиків. А хто-ж вони? То або хлопи хлїбороби, що нас панів, годують своєю працею, або то козаки, що оборонюють і обороняли нас від татарської навали. І одні і другі одному Богови молять ся, однаковим хрестом знаменують ся, і вони такі наші брати…

— Шизматик! зрадник! крикнула шляхта, і забряцали шаблями!

— Маєте рацію, мосцїві панове, говорив голосно, але спокійно пан Ярчевський, — я зрадник вітчини і на се дам вам докази. Ось сей рубець на моїм лици то від московської шаблї, за те, що зраджував мою вітчину, Польщу-мать, а сї знаки на руках то від турецьких ланцюхів, якими мене пять лїт кували в чорній вежі в Царгороді, також за зраду Польщі. А ся друга рана ось тут, дивіть ся, то від татарської шаблї, коли я наскочив Татар на Подїлю ясир відбивати. Тоді висвободив я з татарських посторонків між иншими шіснацять шляхотських дївчат — я тодї також був зрадником вітчини. А ви, мосцїві панове, з гладкими личками і біленькими ручками, ви патріоти, бо ви вішали народ хрещений, прозваний гайдамаками, які були би все добрими синами Польщі, коли-б не ви, та не ваші діявольські дорадники, єзуїти. Своїм нерозумом викликали ви повстанє Хмельницького, довели терпеливість того бідного українського народа до краю, довели вітчину до упадку. Що з нами тепер? Москаль паламарує в нашій хатї і не вступить ся з відси, а ми, місто зєднати ся з народом, піднести його з темноти до стану чоловіка, — копаємо дальше яму вітчинї…

— То хула! Єресь! інфамія! верещала шляхта, на шаблї його!

— Голя, панове! крикнув Овруцький. Пан Ярчерський за обиду шляхти відповість як слїд — але тепер він мій гість і волос йому з голови не впаде…

— Коли маю за мої слова відповідати, то дайте менї договорити до кінця… говорив Ярчевський. Вішаєте хлопів-шизматиків за те, що вони не вдячні. Скажіть, вдаривши ся в груди, за що український народ має вам бути вдячний? Що ви для нього зробили? Невольник вдяки не знає. Зробіть його народом свобідним, поставте його поруч себе, а тоді вдячнійшого народу не знайдете під сонцем. Ваші маєтки розлючене гайдамацтво руйнувало… у мене не спалили гайдамаки одного снопа, не забрали менї одного телятка. Чому? бо у мене, в моїх селах нема підданих, нема невільників. Коли повстали бунти народні, мої сусїди хлїбороби хлопи узброїли ся до завзятого опору в моїй обороні, і я був безпечний. Я заможний неменче вас, хоч хлопа я не гноблю. Він сам добровільно менї помагає, бо я йому помагаю — живемо взаїмно в згоді побіч себе, як пристало на добрих сусїдів христіян… Ви робіть, як знаєте… мордуйте далї, слухайте єзуїтів, побачите, який конець з того буде. Мене зарубайте зараз, я на те приготований. Через те я стану славним, що братя шляхта зарубають мене за слова правди, за щирі слова перестороги, зарубають того, що безлїч разів клав своє житє на жертвеннику вітчини. Чому би польська шляхта не мала рубнути тої самої голови, що її не розрубали на поли битви московська та татарська шабля? Однако ви Польщу любите…

— Перестань Вашмосць крикнув пан Овруцький і посатанів увесь — а то і я забуду на обовязки гостинности…

— Досить! досить слухали! кричали шляхтичі, гайдамака сам — на паль його!

Ярчевському не дали більше до слова прийти. Він цїлий зворушений встав від стола, поклонив ся усїм і вийшов. Пан Овруцький моргнув на прислужника і шепнув йому щось на ухо.

Слуга вийшов прожогом.

Як йно Ярчевський вийшов за браму замкову, його піймали замкові гайдуки, звязали, закрили якимсь килимом і понесли до льоху…

Як йно пан Оврууцький пошептав ся зі слугою, усї догадали ся, що се ходить о Ярчевського, та що пан Овруцький не подарує йому тої зухвалости.

Усї були з того раді, бо-ж то нечувана зухвалість в такий спосіб в маґнатськім домі нападати на шляхту та обставати за гайдамаками-шизматиками…

Особливо радів з того патер-єзуїт. Він зложив побожно руки і молив ся за спасенє душі того грішника, та лише очима зиркав то на пана Овруцького, то на шляхту…

— В маґнатськім домі, я ще такої хули не чував…

— І то з уст шляхтича гербового…

— Хто зна, який він шляхтич!

— Заложу ся, що то перебраний гайдамака-Запорожець…

— Не може бути, бо говорить по вченому…

— Гадаєте, що там таких нема? Го, го, го! Я був на Сїчи і сам переконав ся. Між тими діяволами трафляють ся люди дуже осьвічені.

— Де-ж вони тої осьвіти набрали ся?

— В тій шизматицькій академії в Києві, що її заснував Сагайдачний, а відтак розширив та підніс Митрополит Могила Петро…

Щоби затерти прикре вражінє з того, що було з Ярчевським, стали пани ще дужче пити, говорити один поперед другого та викрикати. Бенкет трівав довго у ніч. Панство Овруцькі встали від стола і пішли до своїх комнат. За ними повставали усї, а дехто то так підтягнув, що не міг устати і такому помогли слуги. Прочі пирували далї, сьпівали, кричали а відтак забрали ся гуляти…

(Дальше буде).

КАЛЄНДАР.

ЦЬВІТЕНЬ.

н. ст.	Дні	Руські сьвята
11	Четвер	Марка еп.
12	Пятн.	Івана ліств.
13	Субота	Іпатія
14	Неділя	Марії
15	Понед.	Тита препод.
16	Вівтор.	Никити
17	Середа	Йосифа преп.

НОВИНКИ.

¶ **Доля 101 засуджених.** До „Діла“ телєґрафують з Відня під днем 21. марта 1912: „Дякуючи заходам парляментарних послів, помилувано українських академиків, засуджених за події 1. липня о стільки, що наслідки кари дарувано всім; наложені кари відсиджувати-ме 10 засуджених“.

¶ **Смерть письменника і патріота.** Дня 20. марта с. р. помер в 54. році житя о. Данило Лепкий парох в Старім Самборі, старосамбірський містодекан, ординаріятський шкільний комісар і член Ширшого Народного Комітету. Покійний займав ся від молодих літ літературними працями і був співробітником та дописувателем давного „Зеркала“, „Зорі“, „Читальні“, „Письма з Просьвіти“, „Економіста“, Батьківщини“, „Дзвінка“ і ин. Писав оповіданя, нариси і т. п., а також більші повісти, що виходили переважно накладом „Просьвіти“, як членські книжочки, і в бібліотеці Насальського. Остатним його твором є оповіданє п. з. „Сплачений довг“. Побіч сеї обильної літературної діяльности покійний працював дуже богато на громадянськім поли. Перейшовши на пароха до Старого Самбора перед 12 літами, взяв ся щиро до праці на просьвітнім і економічнім поли. Від самого початку основаня філії „Просьвіти“ був через весь час її головою. Його головно заходами основано товариство кредитове, котре взірцево провадив до послідної хвилі цілком безінтересовно. Оба товариства завдяки його старанєм посідають нині свої власні доми. У своїй тихій але щирій народній роботі мав Покійний завзятих ворогів у русофілах, котрі на кождім кроці старали ся Йому доскулити. — Земля пером і вічна память ревному труженикови народному та щирому синови Руси-України!

¶ **До чого доводить піяньство.** Францішок Андрезич (Поляк), літ 33, занятий як паляч в „Raritan Copper Works“ в Перт Амбой, Н. Дж. прийшов домів в підпитім стані і зажадав від жінки вечері. Позаяк вечера не була ще приготована, то жінка казала йому трохи підождати. Андревич кинув ся тоді з криком на жінку і хотів її побити, але вона вирвала ся від озьвірілого мужа і скрила ся в сусідній кімнаті, замикаючи за собою двері. Андревич почав тоді валити кулаками в двері, проклинаючи притім страшно. Нараз він обернув ся і побачив біля себе свого трилітного сина, Івана, що сидів тихенько на земли і вистрашиними очима споглядав на розшаленого батька. „Ти чого смотриш на мене?“ — крикнув Андревич, і хвативши дитину за горло, підніс в повітрє. „Я тебе навчу дивити ся на мене!“ — верещав дальше дикий пяниця, а відтак з цілої сили кинув дитиною об землю. Голова хлопця зістала розтріскана і смерть наступила безпроволочно. Фр. Провост, що мешкає в сусідстві, почув крик і впав до помешканя Андревича в хвилі, коли той по замордованю дитини почав нищити меблї. Провост скочив до Андревича і оба кинули ся на землю. Крики борючих ся почув переходячий поліціянт. Він вскочив в хату і поміг Провостови поконати злочинця, якого відставлено сейчас на поліцію та задержано в арешті без принятя поруки. — Може сей страшний поступок озьвірілого пяніка стане в пригоді тим людям, що за часто і за богато заглядають до килішка.

¶ **Процес Мацоха.** З Пйотркова доносять, що в справі Мацоха зайшов несподіваний зворот а іменно: окружний пйотрківський суд, видаючи засуд, забув про § 945 карного процесу, на основі якого вердикти, засуджаючі сьвящеників на кару з утратою прав, мусять бути затверджені царем. Про се забули зовсім видаючі засуд і тепер наступив протест прокуратора. Членів суду візвано, аби оправдали ся, а рівночасно всі одержали остру нагану. Після права, засуд виданий в сей спосіб є неважний і ціла справа буде суджена в другій інстанції другий раз на ново.

¶ **Страшна родинна траґедія.** В селї Лутовиці під Тарновом розіграла ся недавно страшна траґедія родинна. в якій кількоро людий утратило житє. В помешканю посесора дібр Лутовиці під Тарновом п. Едварда Іберая бавив ся його осьмилітний синок. В кімнаті був також присутний другий син, Йосиф, ученик VI кл. ґімн. Нараз, несподівано вхопив молодший син девятиміліметровий фльоберт, який лежав на бюрку і так нещасливо потягнув за курок, що фльоберт вистрілив і куля поцілила старшого брата, студента, в чоло. Стріл був смертельний. Візваний лікар міг лише сконстатувати смерть. На вид смерти свого сина п. Іберальс попав в розпуку, говорячи, що не переживе смерти улюбленого сина. Родина побоюючись, аби він справді не заподіяв собі чого, стерегла його від год. пів до 10 аж до полудня. Коло години пів до 2 Іберальс війшов до другої кімнати і станувши перед зеркалом вистрілив до себе з того самого фльоберту і упав трупом на місци. Коли до кімнати вбігла родина і служба, Іберальс вже не жив.

¶ **Новітні способи зарібку.** Бідна доля кождого купця, бо стоїть о ласку, неласку людий. Щоби їх як найбільше звернуло увагу на склеп, а тим самим може неоден вступить в середину і що купить, видумують ріжні способи. От приміром, купець стає з жінкою і дітьми перед склепом і плачуть. Люди переходячі стають допитують ся, потішають. Коли народа збере ся сила, купець сьміє ся і представляє людям, що у него товари найлучші і дешеві. Инший перед склепом бє ся з своїм касієром. — Приходять люди, поліція, хочуть арештувати — тимчасом купець цілує ся зі своїм касієром і представляє людям, що ось той склеп найлучший, а в нім дістане ся те, чого деинде нема. Люди потішають ся і таки не один з них вступить в склеп найлучший — спритного купця. Недавно тому в місті Чікаґо, ось як запрошував директор театру, людий на представленя. Одної днини бачили люди, як у вікні з камениці першого поверха, показалась якась невіста. Крикнула — а кинувши шнур з вікна спускалась в долину. За нею якийсь молодий мужчина спускав ся по шнурі на долину. Народу збігло ся богато, щоби ратувати. Коли обоє вже були в середині дороги, у вікні показавсь другий мужчина, а крикнувши сперщу: „Ти невірна, мусиш вмерти“, — засьміяв ся і так каже до людий, що стояли на долині: „Мої Панове! Ось то бачите одна відслона нинішного представленя, яке відбудесь при улици Н. Н. прошу прийти а потішитесь“. Люди розійшли ся домів, але вечером театр не міг помістити такої великої маси людий, що з цікавости прийшли на представленє.

¶ **Арештованє небезпечного опришка.** Краківська поліція арештувала небезпечного опришка, Я. Лєсьняка з його товаришом, М. Трушом. Виявило ся, що Лєсняк ограбив в листопаді минувшого року польського робітника в Берліні. Його спеціяльностию було заманювати сезонових робітників, котрі мали гроші, в відлюдні околиці та забирали їм їх ощадности, при чім не вагав ся допускати ся убійств.

¶ **Пятьлітний герой.** В Штокгольмі (Швеція) відбула ся перед кількома днями роздача нагород з фондації Карнеґіого для тих, що в нараженєм власного житя уратували житє другим. Між иншими одержав нагороду 5-літний хлопчина, К. Аберґ з місцевости Брасторп. Заслужив ся він тим, що коли одного разу під неприсутність родичів вибух в дома пожар, він три рази вертав до горіючої хати і виратував трех молодших членів рідні. За таку посьвяту, комітет признав малому герови в нагороду гарний годинник і грошеву нагороду на дальше його образованє.

¶ **Поворот з війни.** Одна тирольська часопись описує подію, яка лучила ся в місцевині Саббада, в північній Італії, замешкалій переважно переселенцями з Тиролю. З поля війни в Триполісї вернув до старої матери син-вояк; по сердечнім звитаню попросив син маму, щоби помогла йому зняти верхний одяг. Коли мати забрала ся до сего, спостерегла, що син втратив на війні обі руки. Сей вид так сильно подїлав на нещасливу матір, що упала без сьвідомости на землю, а по кількох хвилях померла.

¶ **Загадочна пачка.** На двірець в Одерберґ надійшла пачка адресована до Кракова. Припадково десь взяв ся на двірци пес, який безустанно обнюхував пачку. На жаданє властителя пса отворено пачку і присутним представив ся дивний вид. В пачці лежала молода 17-літна дівчина з закнебльованими устами, але ще жива. Дівчину сейчас виняли, однак вона ніяк не могла подати, в який спосіб дістала ся до пачки.

¶ **Продаж дочки.** В селї Затуровізні в пов. Рипіньскім в Росії, один середно-заможний господар продав свою 28 літну, дуже гарну дочку за 2000 рублїв. Купив її молодець в віці коло 26 літ і вивіз зараз до Арґентини.

¶ **Найбільший зелїзничий дворець на сьвіті.** В Липску (Німеччина) будує ся зелїзничий дворець, що буде найбільший в розмірах на цілім сьвіті. Кошти будівлї, покривані в части правительством, виносять 135 мілїонів марок. Дворець є вже на викінченю.

¶ **Відкритє покладів золота.** Коло Миколаєвська, на Сибірі в долині ріки Самур відкрито незвичайно богаті в золото поля, які тихцем використовували около 300 Китайців і Корейців. Три ґрупи глядачів золота повідомили про се власти. Значні поклади золота відкрито також в долині долїшного біґу Амура.

¶ **Музика — средством проти лисини.** Професор штрасбурського університету заняв досліджуванєм впливу музики на ріст волося у чоловіка. Учений пересьвідчив ся, що між музикантами є дуже мало лисих: всего 2 прц., тимчасом, коли між письменниками не менше, як 16 прц. лисих. Штрасбурський учений пояснює сей факт впливом музики на ріст волося.

¶ **На французькій земли.** Як доносять з Брукселї, кн. Віктор Наполєон бажав собі, аби його жінка кн. Клементина, яка тепер у вагітнім стані, породила дитину на французькій землї. Але що наслїдок банїції князя та його родини з Франції бажанє се ніяк не могло сповнити ся, тож помисловий князь порадив собі в инний спосіб. Він велів спровадити вагон землї французької до Брукселї, висипав нею поміст кімнати і поставив на нім ліжко, на якім має уродити ся дитина. В такий спосіб будучий потомок буде міг зачислити ся до французьких горожан тому, що уродив ся на французькій землї.

¶ **Півмілїоновий запис на революційні цілї.** Пів мілїона франків записав недавно один французький вислужений офіцир на революційні цілї. Офіцир сей вже давнійше жертвував ріжні суми на сю цїль, між иншим коли засуджено Герве на чотирохлітну тюрму за антимілїтарну аґітацію, він добровільно згодив ся виплачувати Герве по тисяч франків місячно через цілий час його пробуваня в вязници. Перед кількома днями знов оголосив той самий офіцир отвертий лист до Фалєра, у якім іронізує собі з президента републики, називаючи його великим мужем стану тому, що завдяки йому розростаєть ся і ширить ся революційна аґітація. Засуд виданий на Герве звернув його увагу на антимілїтарний рух так, що з того часу він почав читати орґан революціонерів La guerre Sociale, а нині є вже поважне число офіцирів в армії, які пішли його слїдами. Прийшовши до переконаня що революції брак не людий а гроша, він записав на сю цїль пів мілїона франків. „Я передам їм гроші — пише він у своїм листі — і побачимо хто є небезпечнїйший — Герве на волї без сотика при дуни, чи Герве в тюрмі з 500.000 франків. А тепер, кінчить свій лист іронїчно, мені здаєть ся, пане Фалєр, що я доказав вам, що ви є великим мужем стану“.

„SVOBODA“ (LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
Published every Thursday at
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

ANTHONY CURKOWSKY, editor.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

K. KIRCZOW, manager
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year.

The largest circulation throughout the United States, Canada and Europe. The only advertising medium. Rates furnished on application.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

„СВОБОДА“
часопись для руського народа в Америці і орґан „Р. Н. Союза“, виходить що тижня в четвер і коштує:
в Америці на 12 місяців $2.00
до старого краю на 12 місяців ... $2.50
в Америці на 6 місяців $1.00

Оплачувати ґазету треба всегда з гори.

Адреса:
„SVOBODA“
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Число телефону 498.

Ґроші треба посилати в реджістрованім листі, або через експресовий або почтовий моні ордер. Моні ордер, то є ґрошевий переказ, котрий дістанете від почтара або аґента на акспресовім офісі, пішліть на нашу адресу, бо без того ми не годні ґроший дістати.

З жіночого віча в Ню Йорку.

В неділю, дня 24. марця с. р. відбуло ся за почином „Поступового Товариства Українських жінок“ віче в Ню Йорку. Та не знати, чи через дощ, чи через звичайну рутенську байдужність публики, як на Ню Йорк, було дуже мало; однак вже самий факт, що жіноцтво занялось сим вічем, є дуже потішаючий і є надія, що при співділаню і заохоті зі сторони мужчин, наше жіноцтво стане в короткім часї на рівні з ними.

Віче отворила кількома словами п-на К. Оґроднік та покликала д-ку А. Луців на предсідательку віча, а та вибрала дві секретарки, котрі по загальнім одобреню зі сторони публики заняли відповідні місця.

Перше слово забрав д. І. Бородайкевич. Він висказав велику радість з нагоди сего першого жіночого віча в Ню Йорку, котрим то они дають доказ, що вже будять ся з віковічного сну та стають разом зі своїми братами до борби за красшу долю. Вже минули ті застарілі, мильні погляди середноговічних часів, говорив бесїдник, коли жінки були нічим иншим, як невільницями. Тодї не допускали їх до жадної участи в публичнім житю, ба навіть уважали се за злочин, і часто-густо дуже талановиті жінки несли в гріб свої таланти не полишивши по собі жадного слїду, позаяк не мали нагоди їх з'ужити. А що такі здібні женщини були і є, то взяв за примір дівчину орлеанську, Йоанну д'Арк.

Словами: „хай жиє жіночий рух!“ закінчив бесїдник свою промову.

Другою точкою нарад було положенє нашого жіноцтва в Америцї. Про се говорила дуже річево і основно д-ка А. Луців. Вона вивязалась зі своєї задачі знаменито.

Ми, живучи тут між культурними народами, говорила д-ка Луців між иншими річами, мусимо поступати разом з ними, бо в противнім разї будуть на нас всї дивитись з погордою і мати нас за щось низшого від себе, негідного імени людини. З сего може виникнути для нас велика небезпека, бо просьвічені народи не схочуть нас поміж собою і замкнуть нам вступ до сего краю. А що так булоб, сьвідчить хотьби і те, що ґубернатор стейту Ню Джерзі, Вілсон пишучи сучасну історію сего краю, зачисляє Італїянів і Славян, до котрих і ми належимо, до найнизшого сорта людий, і накликує тутешні власти до заостреня імміґраційних прав або й цілковитого замкненя границь для такого непросьвіченого, темного елементу. Сему ми, женщини, можемо в великій мірі запобічи, говорила бесїдниця, коли будемо орґанізуватись в просьвітні товариства, а там научимось, як виховувати наше поколїнє на сьвідомих і пожиточних горожан.

Передовсїм ми повинні пізнати, що ми є дочками великого, бо поверх 30-міліонового українського народу, котрий має за собою славну минувшину; і ми повинні бути з сего горді та не причислятись до чужих, нам ворожих народностий. А коли ми будемо сего сьвідомі, то й дїтий своїх так навчимо, а тодї не буде найменшої обави, щоб наш нарід тут винародовив ся.

Бесїдниця згадала між иншим також про одну дуже болючу і смутну сторону, що цїхує наше жіноцтво, а саме незнанє, чи неохота удержуваня чистоти по своїх мешканях. Коли муж такої жінки прийде з брудної фабрики до дому і застане таку саму хату, а до того й жінку і дїти, він місто заняти той дорогий вільний час від роботи в пожиточний спосіб, місто прочитати щось поучаючого і дїтий поучити — тратить привязанє до родини та йде до коршми топити свою журбу в пиві та горілцї; добра і харна жінка то й злого мужа напутить на добру дорогу.

Наші дїти виховують ся без найменшого почутя людської гідности, з дуже малими вимогами житєвими і через те власне ми зближуєм себе майже до житя звірячого. З них виростає робуча худоба, котра вдоволяєсь лиш тим, аби заробити на нужденне житє, а є позбавлена всяких ідеальнїйших змагань просьвіченої людини. На жінках лежить великий обовязок, щоб сему зарадити. Тож з горячим зазивом, щоб жінки орґанїзували ся в просьвітні товариства, д-ка А. Луців закінчила свою промову. За те публика нагородила її бурею оплесків.

Дальше на тему руху жіночого говорив д. Хандога. Він змалював емансипацію женщини від самих початків аж до теперішних часів.

Справу 40-лїтного ювилею письменства д-ра Івана Франка обговорював д. І. Бородайкевич. Він щирими словами змалював житє і безкористну працю ювілята для нашого темного, поневоленого народа. За те приходилось Франкови богато перетерпіти не тільки від чужих, але таки від своїх. Часами попадав в зневіру, говорив між иншим бесїдник, щоб лиш опісля забратись до тим горячїйшої працї. А праця його не пішла марно, вона хоч в части увінчалась бажаними успіхами. А щоби віддячити якось щирому робітникови, нарід український постановив обходити ювилей його 40-лїтної працї і зложити йому ювилейний дар. Тож бесїдник завізвав присутних вічевиків до зложеня жертв на сей дар.

В тій самій справі забирав голос д. А. Петрів. Він виказав заслуги Івана Франка, наводячи при тім кілька гарних уривків з його поезий. Дальше перечитав письмо від Михайла Павлика до д. Бородайкевича, в котрім сей пише, що є хорий і нарікає на своє незавидне матеріяльне положенє, що навіть був змушений продати послїдні книжки до народного музею ім. Шептицького, щоби на якийсь час мати за що прокормити ся. Отже д. А. Петрів запитав присутних, чи не було-б лучше помочи перше тому, котрий є в гірсшій потребі. По короткій дискусії всї вічевики згодили ся післати підпомогу для М. Павлика.

В справі українського народного дому в Ню Йорку говорив д. Я. Корнат. Він щирими словами заохочував зібраних, щоб вступали в члени Нар. Дому і щоби при всякій нагоді збирали добровільні датки на ту інституцію.

По відсьпіваню народних гимнів, вічевики розійшлись домів.

Се віче заслугує на тим більшу увагу, що воно було скликане жінками, котрі щиро занимають ся народними справами. Резолюцію ухвалено таку, щоби по всїх місцевостях, де лиш живуть Українцї, скликувано такі віча і збирано дар для найбільшого нашого теперішного ученого і письменника, Івана Франка.

Вічевик.

ВИКАЗ ЖЕРТВ НА „УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ“ В НЮ ЙОРКУ.

А. Ковтун (член тов. „Київ“) зібрав меншими датками -	50
На весїлю у Д. Вінтенка зібрав Гр. Кладек чл. („Просьвіти“) - - - -	1.07
І. Хомів (чл. „Просьв.“) і Н. Кавєцкий (чл. „Гайд.“) зібрали - - - -	7.00
На весїлю у Гр. Толопки і у К. Гринівець зібрав С. Сєнтий (чл. „Просьв.“) В. Трездинь - - - - -	4.55
Юл. Сьвідерський (чл. Тов. „Січинського“) зібрав від: В. Бугая 10 цнт., М. Пристая 25 цнт., Е. Розвадовського 25 цнт. — Разом -	60
В. Мазур зложив на руки Цільника (чл. Володимира) -	1.00
В. Костишин (чл. Волод.) зібрав від: Д. Вовка 25 цнт., Н. Коломийця 25 цнт., В. Костишина 50 цнт. — Разом	1.00
Тов. ім. Адама Коцка жертвовало - - - - - -	5.00
С. Хондоґа зложив на руки Ос. Заплатинського (члена „Гайдамаків“) - - -	2.00
Разом	$22.72
В ч. 14 ім „Свободи“ було оголошено - - - - -	623.22
Всего разом	$645.94

ЗА ВИДІЛ:
Ілія Романишин, предс.,
Д. Підгірний, кас.,
В. Білинський, фін. секр.

ПОЗІР! РОДИМЦІ! ПОЗІР!

Заходом Тов. „ПРОСЬВІТА“ в Ню Йорку

відограє ся

в суботу, дня 20-го цьвітня с. р.,

в „Manhattan Lyceum Hall“ 66—68 East 4th Str., NEW YORK, N. Y.

дуже поучаюча штука зі сьпівами, в 5-ох актах а 7-ох відслонах з панщизняних часів в Галичині:

Памятка 3-го Мая 1848-го року.

Початок точно о годині 7.30 вечер.

Каса отворена уже від години 5 ої.

Ціни місць: Крісла I-рядні 75 цнт., II-рядні 50 цнт., III-рядні 35 цнт., місця стоячі і ґалєрія 25 цнт.

Режисер: п. Ів. Буґера. — Диріґент хору: п. О. Стеткевич. — Оркєстра: Г. Е. Смолинського.

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛЬ.

Братя Родимці!

Чи знаєте, хто був і є нашим ворогом? Чи знаєте, хто нас гнете і старає ся наш український нарід знищити, щоб і сліду по нім не було? Чи знаєте які важкі кайдани наложив був на нас сей наш відвічний ворог? Єсли бажаєте довідати ся, яке пекло переживали наші діди та прадіди за часів панщини, прийдіть на се представленє а будете певно вдоволені, та наберете більше відваги до бороти з нашим лютим ворогом. — Просимо не забувати що початок представленя точно о годині 7.30 вечером.

За добру обслугу ручить

Комітет.

ПІТСБУРҐ, ПА.

Сьпівацьке Тов. „Боян“, відограє театральне представленє

„СВАТАНЄ НА ГАНЧАРІВЦІ“,

народна оперета в 3-ох діях.

в неділю, дня 14. цьвітня 1912,

в парафіяльній гали на 7-ій вулици Савт сайт.

Початок точно в 7-ій годині вечером.

Особи:

Прокіп Шкурат	п. П. Гриб
Одарка, його жена	п. М. Блага
Уляна, їх дочка	п. М. Костишок
Олексій, любовник	п. Т. Сокольський
Канлзюба, зам. обиват.	п. П. Самеон
Стецько, його син	п. Г. Варунок
Осип Скорик, салдат	п. Т. Усик
Тимош обиватель	п. П. Самеон

Диріґент музики і хорів: п. Стисловський. — Режисер: п. Варунок. — Оркестра: Новицького.

Ціни місць: Крісло I рядне $1.00; II-рядне 50 цнт.; III-рядне 35 цнт.; місця стоячі 25 цнт.

Просить ся Поважаних Родимців з Пітсбурга і околиць явити ся чисельно на се представленє а непожалуєте. За добре виведенє штуки ручить КОМІТЕТ.

До спродання ґросерня.

Добре уряджена і в добрім місци, на розі, між Русинами і Поляками. Властитель змушений виїздити до краю задля справ фамілїйних. Ціна приступна. Голоситись устно або письменно на адресу: Nykola Newerowicz, 216 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 15—18

Позір! Родимці! Позір!

„ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ СОКОЛІВ“, в Джерзи Сити, Н. Дж.

відограє

в понеділок, дня 15-го цьвітня 1912 р.

в гали „White Eagle Hall“, 335 Newark Ave., Jersey City.

Театральне Представленє

„НАТАЛКА ПОЛТАВКА“

народна оперета в двох діях а трох відслонах.

ОСОБИ:

Наталка, українська дівчина	п-ні М. Милянович
Горпина Терпелиха, її мати	п-ні Т. Гаврилів
Петро, любовник Наталки	п. П. Гаврилів
Микола, дальший свояк Терпелихи	п. Т. Пацала
Тетерваковський, возний, жених Наталки	п. А. Шостак
Макогоненко, сільський виборний	п. М. Микитишин

ПОЧАТОК ПРЕДСТАВЛЕНЯ ТОЧНО О ГОДИНІ 8-ій ВЕЧЕРОМ.

Режисер: **А. Шостак.** Диріґент хорів: **О. Стеткевич.**

Оркестра: **Павла Келичави.**

Ціни місць: Крісло 1-рядне 50 ц., II-рядне 35 ц., III-рядне 25 ц.

По представленю великий БАЛЬ.

На се прекрасне представленє і баль запрошує ся всіх Русинів і Русинок, як також всі Братства і Товариства з Джерзи Сіти, Ню Йорку і околиці. Прибувші з Ню Йорку гості, зволять взяти зараз коло пенсильванїйського дипа Turnpike або Newark Ave. кару а перша чи друга завезе їх аж під саму галю. — За добру забаву ручить

КОМІТЕТ.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Дня 30. мая с. р., в четвер, в американське сьвято „Decoration Day" відбуде ся в Перт Амбою

ТОРЖЕСТВЕННЕ ПОСЬВЯЧЕНЄ ЦЕРКВИ УСПЕНІЯ ПР. БОГОР.

Чину посьвячення доверщить Їх Преосьвященьство Кир Сотер Ортинський при ласкавій участи всего доколичного духовеньства.

До Перт Амбою прибудуть Преосьв. Владика в четвер рано на „Central Depot", де будуть очікувати всї Братства і Товариства.

По принятю Преосв. Владики на Depot цїлий похід удасть ся до Церкви, де відбуде ся посьвячене, Архиєрейська Служба Божа і проповідь Їх Преосьвященьства.

По полудни о год. 4-ій відбуде ся в честь Преосьв. Владики концерт заходом Товариства сьпівацкого.

На се велике торжество маємо честь запросити всї Братства і Товариства і всїх Родимцїв з цїлої околиці.

За комітет:
Николай Ваверчак, предс.,
Пилип Щуцкий, секр.

Великий Баль

устроює Сестричне Братство сьв. Ольги, від. 1-ий,

в Чеській Соколовни,

525 E. 72-nd Str., New York, N. Y.

в суботу, дня 20-го цьвітня с. р.

Початок точно о год. 7-ій вечером.

Вступ від особи 25 цнт.

Дорогі Братя і Сестри з долини і гори міста Ню Йорку та околиці! Просимо прибути на наш Баль, а не пожалуєте, бо галя красна, музика перворядна буде грати руські коломийки і другі танцї. Хто прийде, той не буде жалувати, бо часу буде доволї тож можна буде забавити ся красно.

За добру обслугу ручить

Бальовий Комітет.

14—15

Wheeling, W. Va.

Братство сьв. Івана Хрестителя устроює в суботу, дня 13-го цьвітня с. р.

БАЛЬ

в Сокольні, 45 Вуд стріт. Буде також **вигравка годинника** за той сам тікет. Тікет коштує 25 цнт.

Просимо всїх Русинів і Русинок, щоби прибули на наш баль як найчисленнїйше. За добру забаву ручить

Балевий Комітет.

За стараньєм Тов. Український Кружок в Нюарку, Н. Дж. відограєсь театральне представленє

„СВАТАННЯ НА ГОНЧАРІВЦЇ"

народна оперета в 3-ох діях,

в суботу, дня 13-го цьвітня 1912 р., в Польській Народній Галї, 48 Beacon Str., Newark, N. J.

Початок о годині 7-ій вечером

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛЬ.

Запрошуємо всїх нюарських Русинів і Русинок на се сьвято. 13—15

Товариство „Український Боян" при гр. кат. руській церкві сьв. Йоана Хрестителя (Court St.) відограє **в недїлю, дня 14-го цьвітня 1912 р.** в церковній галї, під ч. 251 Court St. Newark, N. J.

оперету в 3-ох актах

ОХ! НЕ ЛЮБИ ДВОХ!

Особи:

Максим Дурінь, господар — т. І. Ткач.
Катерина, його жінка — т-ка А. Базарніцка.
Юрко, їх син — т. М. Гураль.
Марцуня, їх дочка — т-ка М. Бігунівна.
Іван, любовник Марцуні — т. С. Дзюбатий.
Олекса, вуйко Івана — т. В. Каськів.
Климко, мельник — т. Г. Дідоха.
Гандзя, сусідка Максима — т-ка М. Королишин.
Гершко, арендар — т. Й. Дзюбатий.
Хаскель, його син — т. В. Каськів.
Парася, піступка — т-ка А. Грущак.
Жандарм — т. В. Кохалевич.
Дружби, дружки і гості.

Режісер і управ. хорів: д. Т. Каськів.

Цїни місць: Крісла першорядні 50 цт., другорядні 35 цт., всї инші 25 цт.

Весь дохід призначений на гр. кат. церков сьв. Йоана Хрестителя.

Початок точно о годині пів до 8-ої веч.

Братя Русини з Нюарку і околиці! Представленє штуки „Ох! не люби двох!" не було до тепер ще нігде в Америці; ану по прийдїть до нас розірвати ся трохи по кілька тижневім постнім часі!

За церковний комітет:
о. П. Понятишин, Т. Олїйник,
І. Мриґлод.

ОЩАДНІСТЬ ДЛЯ КУРЦІВ.

В нинїшних часах ощадність є конечна для кождої людини. З тої причини усі курцї старають ся дістати як найлучший ґатунок тютюну за найдешевшу цїну. Таким власне тютюном, з чистим, богатим і знаменито приправленим запахом є знаний від давна і улюблений всїми курцями „Bull" Durham. Продаєть ся його по всїх тютюнових крамницях в гарних муслїнових мішочках, кождий по 5 центів. В тім 5-центовім мішочку є тютюну на 40 папіросів; отже за одного цента вісїм папіросів. Чи можете подумати собі більшу ощадність? — Уживайте сего тютюну до файок або на папіроси і тямте, що „Bull" Durham се свого рода спеціяльність а крім того щадитель гроша.

Вже ся одна обставина сьвідчить наглядно, що сей тютюн є найлїпшим з поміж всїх инших на сьвітї.

Телеґрама!

Важні новини яких ще не було!

Ми закупили цілий наклад книжок Д. Січинського.

I. Ще не вмерла Україна у двох частях, 152 пісень патріотичних і народних під нотами.
II. часть Текст до I. части — ціна 3.00 дол., тепер лише 2.50 дол. за дві части, латинськими буквами.

ЧИ ВИ ВЖЕ ЧИТАЛИ:

З ласки родини, повість в трох частях А. Чайковського? Дуже гарне. 524 сторін. Ціна 1.50 дол.
Альбом Шашкевича 75 цнт.
Портрет М. Шашкевича 50 цнт.
Альбом і портрет разом 1.00 дол.
Камінна душа, незвичайно гарна повість 376 ст. вел., формату 2.00 дол.
Князь і жебрак, 50 цнт.
Любов, Н. Л. Толстого, 10 цнт.
Листи з пекла, 15 цнт,
Жителі Марса, 15 цнт.
Картини з Всесьвітної історії в 3 частях, 60 цнт.
Поезії О. Ю. Федьковича, 410 сторін, в гарній оправі, 1.00 дол.
В неділю рано зіле копала, 1.10 дол.
Твори Шашкевича, 80 цнт.
Верховинські загадки, незвичайно гарне оповідане, 50 цнт.
Розбійник Кармелюк I. і II. часть 2.50 дол.

Замовленя слати на адресу:

RUSKA KNYHARNIA,
850 Main Str., Winnipeg, Canada.

ЖІНКИ! Учіть ся акушерії в нашій школі або у себе в дома. Наука в російській або польській мові. Станьте ся независимими. Наука тревае 3 місяці; по її скінченю видаемо диплом. Адресувати:
Dr. C. DEUTSCH, School of Midwifery,
229 E. 14th Street, New York, N. Y.

ПОТРІБНО ЛЮДИЙ!

Ми платимо 20 долярів тижнево аґентам, котрі продають наші золоті, срібні і ніклеві годинники і ланцушки своїм приятелям і другим на місячні сплати по $1 і $2 місячно. Ми потребуємо подорожуючих аґентів, котрі ходилиб з міста до міста, а також аґентів льокальних в тих містах, де мешкають. Аґентам, що працюють через цілий час для нас платимо $20 тижнево а $8 таким, що працюють тілько вечером, по своїй роботі.

Зголошуватись можуть тілько чесні і тверезі мущини. Напишіть чим тепер занимаєтесь.

NORTH AMERICAN SALES CO.
Box 954, Dept. 182, New York.

ПОЗІР! ПОЗІР!

усі ті, що змінюють свої адреси.

Експедиція нашої часописи просить усіх тих Вп. Родимців, читачів нашої часописи, які змінюють місце свого побуту чи помешканя, повідомлювати про се адміністрацію „Свободи“ після поданого понизше взірця:

Член відділу Р. Н. Союза ч.. ....

Імя і назвиско моє звучить ....
....

Моя стара адреса звучить ....
....

Прошу посилати „Свободу“ на нову адресу, яка звучить ....
....

Просимо затямити собі сей взірець після того взірця зміняти, в разі потреби, свою адресу.

SVOBODA
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

Телефон 1686 Орчард.

Др. ЕДВАРД ІВАН БЕРО
Доктор руських товариств.
Години урядові: Від 8—10 рано, від 1—2 по пол., від 6—8 вечер, а в неділю по полудни.
58 E. 7 Str., (межи 1-ою а 2 ою евню). NEW YORK.

Читайте з увагою!

Хто пришле мені свій адрес і двоцентову марку не відповідь, тому пішлю даром пять листових паперів з вершиками. — Адрес:

M. ENGEL,
129 Greenwich Str., New York, N. Y.

1	2	3
4	5	6
7	8	9

Даром $100.00 Даром!

Заберіть ся до праці і виграйте 100.00 долярів!

Кожда повнолітна особа, яка пришле нам вірно уставлені ті числа, так, щоби на всі сторони випало 15, — дістане від нас чек на 100 долярів, який приймемо як часть заплати на лоти в гарнім місті Dunellen, N. J., де є богато фабрик всілякого рода, і де дуже легко о роботу а заробітки суть добрі. Рівнож на жадане кождому побудуємо дім. Тому, коли хочете зробити добрий бизнес, не зволікайте, позаяк тільки перших 25 осіб дістане від нас сю надгороду; заберіть ся отже до праці і постарайте ся виграти 100.00 долярів.

Відповідь прошу післати або особисто зголосити ся до:

Equator Realty & Improvement Co.
Room 605, Department S.
140 Liberty St. New York, N. Y.

Російсько-Американська Лінія

Найгарнійші, найбільші і найскорші пароходи, удержуючі правильний пасажирський рух поміж Росією і Америкою без пересїданя у ніякій посередній пристани.
Нові, двошрубові пасажирські кораблї „ЦАР“, „КУРСК“, „РОСІЯ“.
До Ротердаму 8 днів, до Лїбави 11 днів.
$33.00 — III кляса — $35.00
$48.00 — II кляса — $50.00
$65.00 — I кляса — $75.00
Найблизший від'їзд кораблїв з Ню Йорку:
„ЕСТОНЇЯ“ 6-го цьвітня. „БІРМА“ 11-го цьвітня.
„ЛЇТУАНІЯ“ — 4-го мая 1912
По близші подробиці просить ся звертати до наших аґентів або до ґенерального заступництва;
A. E. JOHNSON & CO. 27 BROADWAY NEW YORK, N. Y.

Мала фарма майже даром!

Великодна нагорода.

Розвяжіть отсю загадку з девять квадратами. Напишіть в кождім квадратику числа так, щоби по счисленю вийшло в кождім стовпци 23. — Кождий хто розвяже ту загадку трафно і пришле нам, дістане

малу фарму вартости $149.00

т. є. 10,000 квадратових стіп красної, сухої, високоположеної і рівної землї в New Jersey за доплатою $49.00, які можна виплачувати по $5.00 місячно.

Спробуйте Вашого щастя, а останетесь владїтелями сталої посїлости.

Не відкладайте розвязаня сеї загадки, а присилайте чимскорше, щобисьте могли дістати ту фарму на Великдень.

Пишіть на адресу:

RUSSIAN DEPT. (S)
25 Church Str., Suite 109,
New York, N. Y.

РУСИНИ ПІТСБУРГА!

Чи Ви знаєте

ЩО ГРОШІ ТО СИЛА?

Старайте ся пізнати та пічніть складати свої ощадности в стейтовім Банку на розі вулиць

Carson і 14-ої.

Сей банк є одним з найстарших і найпевнійших банків, що цілковито забезпечує Ваші ощадности. У нас складають ся гроші церковні, братські, сирітські і ин. Кождий, що має у нас гроші, отримує на бажане звіт стейтових контрольорів.

Продаємо КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ на найліпші лінії, а ГРОШІ до краю висилаємо по почтовім курсї.

GERMAN SAVINGS & DEPOSIT BANK
COR. 14th & CARSON STS.,
South Side Pittsburg, Pa.

И. Е. Рот, през., А. П. Міллер, кас.,
Ол. Бучак, уряд. банк.

Перший Кишенковий
РУСКО-АНҐЛІЙСКИЙ І АНҐЛІЙСКО-РУСКИЙ

СЛОВАРЕЦЬ

обнимає 80.000 виразів 208 сторін дрібного друку з граматикою, азбукою друкованою і писаною і що найважнійше з вимовою анґлїйських слів.

Формат Словарця такий, як бачите на образку, оправлений в мягоньку скірку, оздоблений гербом України і золотим витиском.

Є ТО ПЕРШЕ І ОДИНОКЕ ВИДАНЄ В РУСКІЙ МОВІ.

Словарець є тим конечний для кождого Русина, що дасть ся носити завсїгди в кишени, а щоби скоро знайти потрібне слово, на те є поазбучний реджістер так в руській як і в анґлїйській части.

Ціна словарця 75 центів.

Для аґентів добрий опуст.

Замовляйте у Видавництва під адресою:

Ruska Knyharnia
850 Main Str., Winnipeg, Man.
CANADA.

Даром сто долярів.

Випишіть числа в квадратиках так, щоби додані дали число 35. Всім тим, що дадуть трафні відповіди, дамо кредитовий цертифікат на $100, котрі зачислимо як вплату при купні одної гарної в сухім положеню фарми 10.000 стіп квадратових великої, положеної в Malaga, N. J., де денно затримує ся майже сто поїздів. Лише кілька миль від Філядельфії. Ціна фарми $139. Хто розвяже загадку, лїстане фарму за $39, котрі можна сплачувати в місячних ратах по $4. — Відповіди посилайте на адресу:

MALAGA REALTY & DEVELOPMENT CO.,
304 Broadway Dept. S. New York, N. Y.

---

12 КВАРТ ЛІКЕРІВ $2.00.

Екстракти на рум, сливовицю, горівку, джін, житнївку, коняк, гірку горівку, бенедиктинку, та всякі инші роди, які забажаєте. Лікери зроблені з тих екстрактів суть чисті та найліпшої якости.

ЕКСТРАКТИ ДО ЗРОБЛЕНЯ 30 КВАРТ ЛІКЕРІВ ЗА 4.00 ДОЛ.
„ „ „ 50 „ „ „ 6.00 „

Ті низькі ціни суть лиш на короткий час, щоб познакомити загал з сими знаменитими екстрактами. Тому ордеруйте сейчас. Висилаємо у кожде місце. Заордерувавши більшу скількість можете сї екстракти легко відпродати за подвійну ціну вашим приятелям.

Пишіть до:

SLAVIC IMPORTING CO., 209 9-th Ave., NEW YORK, N. Y.

Всякий повинен сам подбати о свою розривку купуючи ґрамофон ВИКЛЮЧНО НА СЬВЯТА!

Продаємо наш припас ґрамофонів по знижених цінах:
20 доляровий ґрамофон з 6-ма подвійними рекордами за $13.45.
25 „ „ з 8-ма „ „ „ 16.25
30 „ „ з 10-ма „ „ „ 18.25
35 „ „ з 12-ма „ „ „ 19.25

Пішлїть нам $5.00 а ми пішлемо Вам котрунебудь з повисших машин. Решту доплатите по одержаню товару.

Великий вибір українських рекордів власне щойно одержалисьмо. — Наш склеп відчинений в будні дні і неділї до 10-ї години в ночи. — Великий катальоґ даром.

INTERNATIONAL PHONOGRAPH CO.
196 E. HOUSTON STREET, 101 ESSEX STREET, } NEW YORK, N. Y.

Я лічу людий аби були вилічені.

Моя довголітна практика і знанє на Ваші услуги. Всі тайні недуги: утрата животности, розширенє, стисненє, заказенє крови, утрата, висушенє, пропуклина, гемороїди, слабости нирок і міхура. Лічу тревало, по умиркованій ціні.

Порада даром. Прийдіть і огляньте анатомічний музей та зобачте чоловіка в здоровлю і в хоробі. Вступ вільний. Затямте, що я лічу людий аби були вилічені в делеко коротшім часі як хтонебудь инший.

Dr. WARD, 417 6th Avenue, близько 25-ої улиці.
NEW YORK, N. Y.
Години: від 9. до 8., в неділї від 10. до 2.

Прищі, вугри, нороста,

плями а також всякого рода викиди на лици тїлї, щезають раз на все від пастильок „AKNOL“. Є то внутрішне средство, очищуюче кров зовсїм в дуже короткім часї, а як відомо всї оприщеня і з'огидженя тїла походять з нечистоти крови. Не порівнуйте наших пастильок з мастями, котрі приносять поміч лише хвилево. Пастильки „Aknol“ увільнять Вас раз на все — на цїле житє — від поганих прищів, корости і инших плям. Тисячі подяк, тисячі похвальних листів, тисячі задоволених костумерів можемо представити кождої хвилї. Але се не вистарчить, о добротї пастильок „Aknol“ треба самому переконати ся. Звернемо гроші що до цента єсли Вам не поможуть! Длячогож ходити з прищами та з'огидженим лицем. Пощо бути посьміховиском? Пришлїть $1.50 а ми сейчас вишлемо 100 пастильок „Aknol“ якраз тілько, кілько Вам потреба до очищеня Вашої крови. Не вікладайте сего на завтра. Вложіть сейчас $1.50 до коверти і вишлїть реджістровано на адресу:

„Aknol Remedy Co.“, Dpt. B.
330 E. 15th Str., New York, N. Y.

Головний Уряд „Р. Н. С." на роки 1910—1912:

Духовний управитель:
о. Мих. Балог, R. 9, Box 8. Butler, Pa

Предсїдатель:
Дмитро Капітула, McAdoo, Pa.

Місто-предсїдателька:
Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місто-предсїдатель:
Whiting, Ind.

Секретар рекордовий:
...овський, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський, Box 76, Jersey City, N. J.

Касієр:
Алексій Шаршонь, 524 Pine and Franklin St., Shamokin, Pa.

Контрольна Комісія:
о. В. Балог, Whiting, Ind.
Константин Поступак, McAdoo, Pa.
Теодозій Каськів, Newark, N. J.

Радні:
Іван Глова, Shamokin, Pa.
А. Стефанович, Ambridge, Pa.
Й. Ялечко, Ramey, Pa.
С. Маркевич, New Alexandria, Pa
В. Левчик, Elizabeth, N. J.
А. Добош, Lansford, Pa.

Організатор:
Ілько Моранець, 1441 Emma Street, Chicago, Ill.

Головна Канцелярія „Р. Нар. Союза" находить ся під числом 83 Grand St., (у власнім домі) Jersey City, N. J.

ПОКВІТОВАНЯ З ВИПЛАЧЕНИХ ЗАПОМОГ З КАСИ Р. Н. СОЮЗА.

Ч. 2250 КВІТ $500.00

на пятьсот долярів, котрі п. Павліна Садовська отримала як посмертну запомогу по мужу Івані з Головної Каси Руського Народного Союза в Америці.

Нюарк, Н. Дж. 31. марта 1912.
Павліна Садовська.

Сьвідки:
Петро Відземак,
Вол. Кіш.

Від місцевого Уряду Руськ. Народн. Союза в Америці. Від. 133.
Вас. Коколевич, прс.
Ром. Куницьки, секр.

Ч. 2258 КВІТ $400.00

на читириста долярів, котрі п. Юрій Кушнірик отримав як посмертну запомогу по женї Анні з Головної Каси Руського Народного Союза в Америц.

Трентон, Н. Дж. дня 13. марця 1912.
Г. Кушнірик.

Сьвідки:
Григорій Зирк,
Михайло Черевняк.

Від місцевого Уряду Руського Народного Союза в Америці. Від. 121.
Юрій Зирко, предс.,
Іван Радванський, секр.

Ч. 2256 КВІТ $1000.00

на тисяч долярів, котрі п. Олекса Гудак отримав як посмертну запомогу по женї Марії з Головної Каси Руського Народного Союза в Америці.

Нюарк, Ню Дж. 1. цьвітня 1911.
Александер Гудак.

Сьвідки:
Григорій Гінда,
Іван Скочинець.

Від місцевого Уряду Руськ. Народн. Союза в Америці. Від. 190.
Йосиф Піш, предс.,
Теодор Скоцинець, секр

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Просьвіта", від. 204. повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбуде ся в суботу, дня 13. цьвітня с. р, точно о год. 8-ій веч. під числом 117 Ave A. New York City. Прошу прибути на сей мітінґ, позаяк суть важні справи до полагодженя; неявивший ся член (членкиня) підлягає карі після статута. Так само взиває ся довгуючих членів вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть виключені з товариства і з Р. Н. Союза. Єсли хто хоче вступити до укр. тов. „Просьвіти" і до Р. Н. Союза, то прошу голоситись до місцевого організатора: Семен Сєнтий 218 E. 3. Str. New York, Й. Хомів, предс. В. Дзядів. кас.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сошеств. сьв. Духа, від 237. повідомляє всіх членів місцевих і позамісцевих, що квартальний мітінґ відбуде ся дня 14. цьвітня с. р. в гали церковній, при улици Третій. коло Гарвінґ Стріт. На той мітінґ мусить кождий член явити ся, бо суть важні справи. Мітінґ буде отворений точно о годині 2. пополудни. Неявивший ся член заплатить 50 цнт. кари а урядник 1 дол. Довгуючі члени мають вирівнати довг, бо в противнім разі зістануть виключені з Братства і з Р. Н. Союза. На тім мітінґу буде принимати ся нових членів без вступного а до Р. Н. Союза після статута. — А. Мищиха, секр. фін.

ГОЛИЙОК, МАСС. Бр. сьв. Івана Хрестителя, від. 52. подає до загального відома, що піврічний мітінґ відбуде ся дня 21. цьвітня сего року в домі Ів. Хрипак, о год. перпій по пол.; має явити ся кождий член; член неявивший ся на той мітінґ підлягає карі 50 ц. а урядник 1 дол. На тім мітінґу буде ся принимати членів без вступного до братства, а до Р. Н. С. після статута. Адреса братства, Семен Вавришин, 328 Царк Ст. — Іван Фешко, прс. Семеон Вавришин, секр.

РОСИЙСЬКА ЛІНІЯ ДО КАНАДИ.

Ґенеральні аґенти Російсько Американської Лінії в Ню Йорку, A. E. Johnson & Co., зістали повідомлені офіціяльно, що пароходи сеї лінії будуть від тепер задержувати ся в Галіфаксі (Halifax) і таким чином утворить ся пряма лінія з Росії до Канади. Сю нову догідність робить для численних еміґрантів російських, що поселяють ся в Канаді. По короткім постою у Галіфаксі корабель попливе до Ню Йорку, щоби там наладувати і забрати пасажирів до Ротердаму і Лібави.